

Ο παροικιακός Τύπος τα τελείσιταία 50 χρόνια

Γράφει ο Γ. Χατζηβασίλης

ΜΕΡΟΣ 8

Το 1974, ο Γιώργος Τσερδάνης πήρε τη γενναία απόφαση να εκδόσει δική του εβδομαδιαία εφημερίδα, το «Νέο Κύμα», που κυκλοφόρησε σε μια περίοδο που η «Ελληνική Φωνή» χαροπάλευε και κάθε Τετάρτη βράδι δούλευε για να στοιχειοθετήσω τα κείμενα του «Κύματος» που κυκλοφορούσε κάθε Πέμπτη.

Πρώτος συνεργάτης του Γιώργου ήταν ο Δημήτρης Οικονόμου, που μαζί με τον Τάσο Νεράντζη και τον Πάνο Γεωργίου, ζεκίνησαν τη δημοσιογραφική σταδιοδρομία τους στο «Κύμα». Άλλα και η δημοφιλέστατη τηλεπαρουσιάστρια, κα Μαίρη Κωστακίδη, άρχισε να δημοσιογραφεί στο «Κύμα», όπου τα αθλητικά έγραφε ο προπονητής τότε Γιάννης Καλογεράς. Με το «Κύμα» συνεργάστηκε αργότερα και ο Λάμπης Πασχαλίδης όταν αποχώρησε από τον «Κήρυκα».

Να προσθέσω ότι ο Γιώργος είχε τη δημοσιογραφική επιτυχία να αναφερθεί τότε στην ομοσπονδιακή Βουλή από τον Εργατικό υπουργό, Κλάιβ Κάμερον, ένα προκλητικό άρθρο του που αφορούσε στους πρόσφυγες, ενώ ήταν και η σπάνια περίπτωση να πάρει γρήγορα κυβερνητική διαφήμιση που ποτέ δεν ήταν εύκολο πράγμα. Τελικά, όμως, αναγκάστηκε να πουλήσει το «Κύμα» στον επιχειρηματία συμπάροικο, Τάκη Θεοχαρίδη, που το κράτησε τρία χρόνια.

Στο μεταξύ, τα πράγματα στην «Ελληνική Φωνή» πήγαιναν από το κακό στο χειρότερο. Το χαμόγελο είχε εξαφανιστεί από το πρόσωπο του Τάκη Καλδή, που σαν διευθυντής αγωνιούσε καθημερινά πώς θα πληρώσει για την εκτύπωση τής εφημερίδας, τους μισθούς και τα τρέχοντα έξοδα.

Από απόγνωση, ίσως, ο Μυγδάλης άρχισε σκληρές προσωπικές επιθέσεις εναντίον του Θήρο Σκάλκου, προσδοκώντας σε μια αντιπαράθεση που θα ανέβαζε το ενδιαφέρον του αναγνωστικού κοινού. Ομως ήταν αρχή των αντιπαραθέσεων ανάμεσά μας, καθώς έφθιναν τα όνειρά μας και ο αρχικός ενθουσιασμός.

Οι προσπάθειες του Μυγδάλη για μια δημόσια αντιπαράθεση με τον «Κήρυκα» δεν ευόδωσε επειδή ο συνετός Μεσσάρης συμβούλευσε τον Θήρο Σκάλκο ότι δεν τον συμφέρει ν' απαντήσει στις προκλήσεις για ν' αποδειχτεί η άποψή μου, ότι ο «Κήρυκας» θα βρισκόταν σε καλύτερη θέση αν αργότερα είχε καλούς διευθυντές. Πιστεύω ακράδαντα ότι η επιτυχία κάθε ηγέτη και το μεγέθος της, είναι συνδεδεμένη με την ποιότητα των συμβούλων του.

Ήταν φανερό πια ότι η «Ελληνική Φωνή» δεν είχε μέλλον, το ενδιαφέρον εξανεμίστηκε, ο καθένας

πήγαινε και ερχόταν κατά βούληση και κάποιοι ήδη σκέπτονταν εναλλακτικές λύσεις μετά την αναπόφευκτη χρεοκοπία.

Μπροστά σ' αυτή την θλιβερή προοπτική, ο Βαγγέλης Περούλιας και εγώ μελετούσαμε τρόπους για ν' αυξήσουμε τα εισοδήματα τής εφημερίδας και να προλαβουμε το κακό με τον μόνο τρόπο που γνωρίζαμε, τη στοιχειοθεσία άλλων εντύπων. Σ' αυτή την προσπάθεια ανακαλύψαμε τη φωτοστοιχειοθεσία που τότε ήταν στα σπάργανα, αλλά είχε πολλά πλεονεκτήματα σε σύγκριση με την λινοτυπική. Κάναμε έρευνες, διαβάσαμε τόμους ενημερωτικού υλικού, είδαμε τα μηχανήματα να εργάζονται, ζητήσαμε τιμές από αντιπροσωπείες για το κόστος των απαραίτητων μηχανημάτων και βγάλαμε το συμπέρασμα ότι με τη φωτοστοιχειοθεσία μπορούσαμε ν' ανταγωνιστούμε με επιτυχία τις επιχειρήσεις στοιχειοθεσίας που χρησιμοποιούσαν λινοτυπικές.

Γράψαμε μια λεπτομερή έκθεση που ενέκριναν οι άλλοι συνάδελφοι και καλέσαμε σε σύσκεψη τους εκδότες για να κάνουμε την πρότασή μας. Τα γράφω όλα αυτά, ίσως ανιαρά, επειδή έχουν μεγάλη σημασία όσον αφορά στην εξέλιξη των παροικιακών εντύπων.

Για να εφαρμόσουμε τα σχέδιά μας με τη φωτοστοιχειοθεσία ήταν αναγκαίο οι ιδιοκτήτες τής «Ελληνικής Φωνής» να διπλασιάσουν την επένδυσή τους στην εφημερίδα και το απέρριψαν. Η απόφασή τους ήταν δικαιολογημένη, επειδή τους ζητούσαμε να επενδύσουν χρήματά τους σε έναν τομέα πρωτοπορειακό, άγνωστο για όλους μας πέραν από τις όποιες έρευνές μας. Προφανώς δεν ήθελαν να διπλασιάσουν το κόστος τής επένδυσής τους στην «Ελληνική Φωνή», που όπως έμαθα από τον κ. Κίκη Ευθυμίου είχε ζημίες δύο χιλιάδες δολάρια την εβδομάδα, ποσό καθόλου ευκαταφρόνητο για την εποχή εκείνη.

Μετά την απόρριψη και τής τελευταίας ελπίδας για τη σωτηρία τής εφημερίδας μας η ατμόσφαιρα είχε γίνει ανυπόφορη, αφού δεν ξέραμε τί μέλλει γενέσθαι, μέχρι που μια μέρα ο Τάκης Καλδής μου είπε ότι ο Χρήστος Λουύης ήθελε να την αγοράσει για να διαφημίζει τους κινηματογράφους του. Το πίστεψα γιατί δεν υπήρχε λόγος να μου δώσει ψεύτικες ελπίδες που, έτσι κι αλλιώς ματαιώθηκαν ένα πρωινό, όταν πήγα ν' ανοίξω τα γραφεία τής εφημερίδας και έμεινα με το στόμα ανοιχτό και τα κλειδιά στο χέρι.

Η κλειδαριά τής σιδερένιας πόρτας βρισκόταν στο πεζοδόριο και όταν μπήκα μέσα τα εξαρτήματα από τα μηχανήματά μας είχαν φτάσει στο γραφείο υποδοχής. Το θέαμα ήταν χειρότερο στο τυπογραφείο, με τα σπασμένα μηχα-

“Εφημερίδα δεν είναι ένα άσπρο χαρτί μουτζουρωμένο με μελάνι για να τυλίγουμε τα σκουπίδια. Είναι ζωντανό πράγμα που πρέπει να σεβόμαστε γιατί είναι δάσκαλος που σε διδάσκει, δημόσιος κήρυκας που σε ενημερώνει, επιθεωρητής που ελέγχει τα πάντα, διασκεδαστής για να σε ψυχαγωγεί, πιστός φίλος που σου κρατά παρέα και τέλειο συμπλήρωμα του καφέ”.

νήματα, αλλά και τα τζάμια στα παράθυρα. Μόνο η λινοτυπική τού Περούλια είχε γλιτώσει από την μανία των καταστροφέων, γιατί περί μανιώδους επιθεσης επρόκειτο.

Ομως η «Ελληνική Φωνή» έπρεπε να κυκλοφορήσει και αρωγός ήρθε ο Πίτερ Αρώνης, λόγω τής αντιπαλότητάς του με τον Θήρο Σκάλκο και μάς επέτρεψε να χρησιμοποιούμε τις δικές του εγκαταστάσεις για να ετοιμάζουμε την εφημερίδα μας, μέχρι ν' αντικατασταθούν τα σπασμένα μηχανήματα.

Μετά την καταστροφή των μηχανημάτων της, οι μέρες τής «Ελληνικής Φωνής» ήταν μετρημένες. Το πήγαινε-έλα από το «Εθνικόν Βήμα» στην Ελιζαμπεθ Στριτ στο Ρέντφερν για την προετοιμασία της ήταν χρονοβόρο και ψυχοφθόρο, αλλά συνεχίζαμε και όπου πάει... Ενα βράδι, θάταν περίπου Μάρτιος 1975, με το Γιάννη Σκάλκο πήγαμε στα «Σάλωνα» οικογενειακώς να φάμε και πέσαμε πάνω στον αδελφό του που ήταν εκεί.

«Γιωργάκη, πώς τα πάτε στη 'Φωνή';» με ρώτησε ο Θήρος χαμογελώντας ειρωνικά και του απάντησα «μάς έσπασαν τα τζάμια και κρυώνουμε» πληρώνοντας με το ίδιο νόμισμα, αλλά πήρα μια απάντηση που δεν περίμενα:

«Τα μηχανήματα που σπάσανε είναι δικά μου γιατί έχω αγοράσει τη 'Φωνή'!».

Αυτό με αιφνιδίασε επειδή πίστευα ότι την εφημερίδα ήθελε να αγοράσει ο Χρήστος Λουύης, που όπως αποδείχτηκε διαπραγματεύόταν την αγορά εκ μέρους του Θήρο, ο οποίος πλήρωσε τότε \$100.000 για την «Ελληνική Φωνή».

Οταν μπήκε η ταφόπετρα στην εφημερίδα που με τόσες ελπίδες και ενθουσιασμό δημιουργήσαμε, μια καλή εφημερίδα που τής άξιζε καλύτερο μέλλον, ο καθένας πήρε τον δρόμο του. Ο Τάκης άρχισε να ασχολείται με τη δημιουργία πολυεθνικής ραδιοφωνίας, το σημερινό SBS, πριν εκλεγεί στην Ανω Βουλή ΝΝΟ το 1978, ο Περούλιας μπήκε συνέταιρος σε ένα μεγάλο ντελικατέσεν στο Neutral Bay πριν παλινοστήσει, ο Μυγδάλης και ο Γαλελής αγόρασαν ένα τυπογραφείο, ενώ εγώ αγόρασα μια λινοτυπική μηχανή.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΝ ΕΡΧΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ